

2026. gada 8. maijā ģimnāzisti apmeklēja Latvijas Okupācijas muzeja ekspozīcijas “Čekas vēsture Latvijā” izziņošu nodarbību

1940. gada 17. jūnijā Padomju Sociālistisko Republiku Savienības (PSRS) karaspēks okupēja Latviju. Jau rudenī Rīgā, Brīvības un Stabu ielas stūra ēkā okupācijas režīms iekārtoja savas represīvās iestādes “čeka” mītni. Laika gaitā šo ēku tautā iesauca par “Stūra māju”. Tajā ieslodzīja un pratināja Latvijas pilsoņu, kurus okupācijas vara uzskatīja par komunistiskā režīma pretiniekiem. PSRS okupācijas laikā čeka Latvijā ierosināja 48 000 krimināllietas par “noziegumiem” pret komunistisko režīmu. Atjaunotā Latvijas valsts 1991. gadā pasludināja Valsts Drošības komiteju par noziedzīgu, pret Latvijas tautas interesēm vērstu organizāciju un to likvidēja. Skolēniem iespēja izziņāt Latvijas vēsturi padomju okupācijas varas periodā.

10.E klases skolotājas Elzas Pāžas atsauksmes par izstādi: Izglītojošā nodarbība Stūra māja bija ļoti vērtīga un emocionāli nozīmīga mācību procesa sastāvdaļa, jo tā deva skolēniem iespēju daudz dziļāk izprast Latvijas vēsturi padomju okupācijas periodā. Atrodoties autentiskajā vidē, skolēni varēja ne tikai iegūt faktoloģiskas zināšanas par čekas darbību Latvijā, bet arī emocionāli izjust totalitārā režīma ietekmi uz cilvēku dzīvi, brīvību un drošību. Šādas mācību ekskursijas būtiski papildina vēstures apguvi, attīsta empātiju, kritisko domāšanu un pilsonisko apziņu.

10.E klases skolēnu viedokļi par izstādi:

“Stūra mājas” apmeklējums man atstāja ļoti spēcīgu iespaidu. Iepriekš par čekas darbību biju mācījies tikai vēstures stundās, bet atrašanās pašā ēkā visu lika uztvert daudz nopietnāk. Visvairāk mani pārsteidza kameras un stāsti par cilvēkiem, kuri tika ieslodzīti savu uzskatu vai darbības dēļ. Atmosfēra ēkā bija ļoti drūma un neomulīga, tāpēc bija viegli iztēloties, cik smagi jutās ieslodzītie. Pēc šīs ekskursijas vēl vairāk novērtēju to, ka dzīvojam brīvā un neatkarīgā valstī. (Marianna Kovaļenko)

Man ekskursija uz “Stūra māju” šķita ļoti interesanta un izziņoša. Gids stāstīja saprotami un emocionāli, tāpēc bija viegli sekot līdzi visai informācijai. Īpaši atmiņā palika stāsti par cilvēkiem, kuri tika pratināti un sodīti pat par salīdzinoši nenozīmīgām lietām. Tas lika saprast, cik bīstams var būt totalitārs režīms un cik viegli cilvēkiem var atņemt viņu tiesības. Manuprāt, šādas vietas ir svarīgi apmeklēt, lai neaizmirstu Latvijas vēsturi. (Vladmirs Zarembins)

“Stūra mājā” valdīja ļoti smaga un nomācoša atmosfēra. Dažos brīžos pat kļuva neomulīgi klausīties par cilvēku ciešanām un netaisnību. Visvairāk mani aizkustināja tas, ka daudzi cilvēki tika sodīti tikai savu uzskatu vai izcelsmes dēļ. Tajā pašā laikā ekskursija bija ļoti vērtīga, jo palīdzēja daudz labāk izprast okupācijas laiku Latvijā. Pēc apmeklējuma sapratu, cik nozīmīga ir brīvība un demokrātija. (Mārtiņš Belasovs)

Sākumā domāju, ka ekskursija būs diezgan garlaicīga, bet beigās tā mani ļoti ieinteresēja. Īpaši interesanti bija klausīties par čekas darbības metodēm un cilvēku ikdienu okupācijas laikā. Atmosfēra ēkā radīja ļoti spēcīgas emocijas, jo viss šķita ļoti autentisks. Dažos brīžos pat bija grūti

noticēt, ka tas viss tiešām noticis Latvijā. Manuprāt, šī bija viena no vērtīgākajām ekskursijām, kurās esmu bijis. (Lauris Kaupers)

“Stūra mājas” apmeklējums man radīja ļoti daudz pārdomu. Līdz šim vēstures notikumi šķita diezgan tāli, bet šajā vietā viss kļuva daudz personiskāks un emocionālāks. Īpaši atmiņā palika ieslodzījuma kameras un stāsti par cilvēkiem, kuri tika apsūdzēti par “noziegumiem” pret režīmu. Tas lika saprast, cik nežēlīga bija okupācijas vara. Pēc ekskursijas vēl vairāk novērtēju cilvēktiesības un iespēju dzīvot demokrātiskā valstī. (Oskars Borisovs)

Man ļoti patika gida stāstījums, jo tas bija ne tikai informatīvs, bet arī emocionāls. Viņš stāstīja daudz reālu piemēru, kas palīdzēja iztēloties tā laika situāciju. Visvairāk mani pārsteidza tas, cik lielā mērā cilvēki dzīvoja bailēs un neziņā. Atmosfēra ēkā bija ļoti drūma, un tas radīja spēcīgu iespaidu. Šī ekskursija palīdzēja daudz dziļāk saprast Latvijas okupācijas laiku. (Roberts Rauls Dervinieks)

Ekskursija uz “Stūra māju” bija ļoti emocionāla. Dažos brīžos bija grūti klausīties par cilvēku ciešanām un netaisnību, ko viņi piedzīvoja. Īpaši smagi bija dzirdēt par cilvēkiem, kuri tika arestēti bez nopietna iemesla. Tajā pašā laikā šī pieredze bija ļoti vērtīga, jo palīdzēja labāk izprast vēstures notikumus. Manuprāt, šādas ekskursijas palīdz jauniešiem saprast, cik svarīga ir brīvība. (Augusts Melderis)

Man šķita ļoti interesanti redzēt autentisku vietu, kur notikusi daļa Latvijas vēstures. Gids stāstīja ļoti aizraujoši, tāpēc bija viegli saglabāt uzmanību visas ekskursijas laikā. Īpaši atmiņā palika šaurās kameras un apraksti par ieslodzīto ikdienu. Tas radīja ļoti nepatīkamu sajūtu un lika aizdomāties par pagātņi. Šī ekskursija bija ļoti izzinoša un emocionāli spēcīga.

“Stūra mājas” apmeklējums man palīdzēja daudz labāk saprast padomju okupācijas laiku Latvijā. Iepriekš zināju tikai dažus faktus, bet tagad spēju daudz labāk iztēloties cilvēku dzīvi tajā laikā. Atmosfēra ēkā bija ļoti drūma un nomācoša, kas radīja spēcīgu emocionālu iespaidu. Īpaši aizkustinoši bija dzirdēt reālus cilvēku stāstus. (Beatrise Baranovska)

Šī bija viena no emocionālākajām ekskursijām, kādās esmu piedalījies. Dažos brīžos pat kļuva neomulīgi atrasties telpās, zinot, kas tur agrāk noticis. Visvairāk mani pārsteidza tas, cik nežēlīga un kontrolējoša bija čekas darbība. Gids ļoti labi prata paskaidrot sarežģītos vēstures notikumus. Ekskursija lika man daudz vairāk novērtēt dzīvi brīvā valstī. (Linda Garā)

Man ļoti patika tas, ka ekskursija nebija tikai faktu uzskaitījums, bet arī emocionāls stāsts par cilvēkiem un viņu pieredzi. Tas palīdzēja daudz labāk izprast okupācijas režīma sekas. Īpaši atmiņā palika stāsti par cilvēkiem, kuri tika izsūtīti vai ieslodzīti. Atmosfēra ēkā radīja ļoti spēcīgu iespaidu. Pēc šīs nodarbības uz vēsturi skatos daudz nopietnāk. (Laura Siliņa)

“Stūra māja” man šķita ļoti interesanta, taču arī biedējoša vieta. Klausoties par pratināšanām un cilvēku ciešanām, bija grūti saglabāt vienaldzību. Tajā pašā laikā ekskursija palīdzēja saprast, kā darbojas totalitāri režīmi un kā tie ietekmē sabiedrību. Man ļoti patika gida stāstījums un iespēja redzēt autentiskās telpas. Šī bija ļoti vērtīga mācību pieredze. (Madara Erta)

Man "Stūra mājas" apmeklējums radīja ļoti daudz emociju. Dažos brīžos bija pat skumji un grūti klausīties par cilvēku likteņiem. Tajā pašā laikā ekskursija bija ļoti interesanta un izzinoša. Gids stāstīja ļoti saprotami un sniedza daudz piemēru no reālās dzīves. Pēc šīs ekskursijas daudz vairāk novērtēju Latvijas neatkarību. (Armīns Stalidzāns)

11. D klases skolotājas Indras Kolendovičas atsauksmes par izstādi: Apmeklējot Latvijas Okupācijas muzejs ekspozīciju "Čekas vēsture Latvijā", skolēni guva ļoti vērtīgu un emocionāli spēcīgu pieredzi. Nodarbība palīdzēja labāk izprast Latvijas vēstures sarežģītos notikumus, cilvēku likteņus un totalitāra režīma ietekmi uz sabiedrību. Īpaši nozīmīgi bija autentiskie stāsti, dokumenti un gida skaidrojumi, kas rosināja skolēnus domāt kritiski un diskutēt par brīvības un cilvēktiesību nozīmi mūsdienās.

11.D klases skolēnu viedokļi par izstādi:

Daniela:

Man šī ekskursija lika aizdomāties par to, cik grūta dzīve bija cilvēkiem padomju laikā. Visvairāk mani iespaidoja stāsti par izsūtītajām ģimenēm un cilvēkiem, kuri tika nepamatoti apsūdzēti.

Rihards:

Ekspozīcija bija ļoti interesanta un reizē skumja. Es pirmo reizi tik daudz uzzināju par čekas darbību Latvijā. Patika, kā gids stāstīja saprotami un atbildēja uz mūsu jautājumiem.

Nikita:

Man šķita svarīgi redzēt īstas fotogrāfijas un dokumentus. Tas palīdzēja saprast, ka vēsture nav tikai fakti grāmatā, bet reāli cilvēku dzīvesstāsti.

Jūlija:

Pēc nodarbības vairāk novērtēju demokrātiju un brīvību. Bija grūti iedomāties, ka cilvēki dzīvoja bailēs un nevarēja brīvi izteikt savu viedokli.

Arvis:

Ekskursija bija ļoti izglītojoša. Mani pārsteidza, cik daudz cilvēku cieta no režīma. Domāju, ka šādas nodarbības ir vajadzīgas jauniešiem.

Ilze:

Man patika gida stāstījums un video materiāli. Tie palīdzēja vieglāk saprast notikumus un iejusties tajā laikā.

Valērija:

Šī bija viena no interesantākajām vēstures nodarbībām ārpus skolas. Emocionāli spēcīga pieredze, kas lika domāt par cilvēku tiesībām un taisnīgumu.

Ieva:

Pirms apmeklējuma maz zināju par čeku Latvijā, bet tagad daudz labāk saprotu mūsu valsts vēsturi. Manuprāt, muzeju vajadzētu apmeklēt visiem skolēniem.

